

Prieskum medzi 97 zainteresovanými stranami z výrobného sektora ovplyvňuje nový vzdelávací program EÚ zameraný na dôveryhodné zdieľanie údajov

Projekt VET4DATACOOOPERATION potvrdzuje svoj päťmodulový vzdelávací program. Analýza potrieb odhalila silný záujem o spoluprácu v oblasti údajov, no aj pretrvávajúce nedostatky v právnej istote, jasnosti obchodného prípadu a v know-how na jej zavedenie.

Viedeň, Rakúsko – 19. október 2026. Projekt VET4DATACOOOPERATION dokončil správu o analýze potrieb, ktorá predstavuje základný krok pri vývoji programu odborného vzdelávania zameraného na dôveryhodné zdieľanie údajov vo výrobnom sektore. Vychádza z prieskumu uskutočneného od 26. januára do 15. marca 2026. Jeho zistenia priamo ovplyvnili podobu vzdelávacích modulov a potvrdili päťdielny učebný plán, ktorý zahŕňa správu údajov – dát, bezpečnú architektúru, obchodné modely a pripravenosť organizácie ako celku. Projekt VET4DATACOOOPERATION potvrdzuje svoj päťmodulový vzdelávací program. Analýza potrieb odhalila silný záujem o spoluprácu v oblasti údajov – dát, no aj pretrvávajúce obavy z platnej legislatívy v tejto sfére, nejasné benefity z obchodných prípadov a nedostatočné know-how na zavedenie zdieľania dát do praxe

„Zistenia jasne ukazujú dôležitú vec – malé a stredné podniky vo výrobnom sektore sú ochotné zaoberať sa zdieľaním údajov – dát, potrebujú však istotu, že toto zdieľanie je bezpečné, zvládnuteľné a ekonomicky výhodné. Vzdelávacie moduly sa preto vyvíjajú s ohľadom na tieto reálne obavy a očakávania, pričom sa kladie veľký dôraz na praktické riešenia, jasnú obchodnú pridanú hodnotu a dôveryhodnú spoluprácu.“

Dimitar Smiljanovski, Macedónska nadácia pre rozvoj podnikania (MEDF)

Prieskum odhalil silný záujem, ale nerovnomernú pripravenosť jednotlivých organizácií

Do prieskumu sa zapojilo 97 respondentov z celej Európy, väčšina zo štyroch krajín: Nemecka (27,8 %), Rakúska (19,6 %), Severného Macedónska (17,5 %) a Slovenska (16,5 %). Približne dve tretiny zastávali vedúce alebo odborné pozície. Vzorka bola vyvážená aj z hľadiska veľkosti podnikov: 61,9 % tvorili malé a stredné podniky (MSP), 38,1 % veľké podniky.

Strategický význam spolupráce v oblasti zdieľania údajov – dát hodnotia respondenti vysoko. 63,9 % v nej vidí kľúčovú konkurenčnú výhodu na najbližšie tri až päť rokov. 44,4 % respondentov sa vyjadrilo, že už zdieľa prevádzkové údaje s externými partnermi. No len približne polovica z nich považuje svoju organizáciu za technicky pripravenú na bezpečnú výmenu údajov – dát.

Dôvera a hodnota zostávajú kľúčovými prekážkami.

Respondenti, ktorí vyjadrili váhanie ako prekážku, aby začali zdieľať údaje – dáta, sa najviac obávali straty duševného vlastníctva alebo kontroly nad údajmi – dátami (55,8 %). Nasledovala absencia jasného obchodného zdôvodnenia pridanej hodnoty (42,9 %) a nejasné prínosy pre organizáciu (40,3 %); právna neistota. Nedostatok finančných stimulov uviedlo po 28,6 %. Znalosť rámcov pre zdieľanie údajov – dát a iniciatívy Gaia-X bola nejednotná: 51,5 % malo aspoň funkčné znalosti, 48,5 % len minimálne alebo žiadne.

Čo chcú výrobcovia vedieť

Keď mali respondenti ohodnotiť dôležitosť konkrétnych tém, uprednostnili praktické témy zamerané na kontrolu. Najväčšiu podporu získala dôležitosť zabezpečenia suverenity údajov, t. j. zachovanie právnej a technickej kontroly pri zdieľaní údajov – dát. Toto 82,5 % respondentov ohodnotilo ako vysokú alebo kľúčovú výhodu zdieľania dát na základe zabezpečenia právnej a technickej kontroly nad svojimi dátami. Tesne za ňou nasledovali praktické priemyselné príklady využitia zdieľania dát a strategické dôvody pre zdieľanie údajov – dát, ktoré uviedlo približne 69 % respondentov. V oblasti riadenia bola najväčšou obavou schopnosť spravovať dohody o využívaní údajov z právneho hľadiska, ktorú uviedlo 77,3 % respondentov. Z obchodného hľadiska sa na prvom mieste umiestnili metódy výpočtu finančnej návratnosti pred začatím projektu, a to s 74,2 %.

Zo 97 respondentov 44 poskytlo písomné pripomienky, v ktorých zdôraznili, že právne otázky a otázky týkajúce sa vlastníctva, návratnosť investícií a usmernenia týkajúce sa zapojenia do iniciatívy Gaia-X a interoperability by mali byť predmetom špecializovanej podpory prispôbenej potrebám malých a stredných podnikov.

Od zistení k vzdelávacím modulom

Správa potvrdila konzorciom navrhnutú štruktúru piatich modulov a upravila ich zameranie podľa zistení prieskumu. Program pokrýva základy zdieľania údajov vo výrobnom sektore a v rámci iniciatívy Gaia-X, správu a riadenie údajov a dohody o využívaní údajov – dát, technickú architektúru a bezpečnú výmenu údajov, obchodné modely a návratnosť investícií, ako aj organizačnú pripravenosť a škálovanie. Každý modul odpovedá na štyri otázky, ktoré si podniky podľa prieskumu kladú pred zapojením do spolupráce v oblasti údajov: je to právne bezpečné, technicky realizovateľné, oplatí sa to – a máme na to kapacity?

Časový harmonogram vývoja a prístup

Konzorcium vyvíja moduly počas roka 2026 v angličtine; na začiatok roka 2027 sú naplánované pilotné testy so zainteresovanými stranami z výrobného sektora. Po nich sa obsah upraví a preloží. Kompletný päťmodulový kurz bude v roku 2027 dostupný v angličtine, nemčine, slovenčine a macedónčine – prostredníctvom webovej stránky EIT Manufacturing East, platformy Gaia-X Academy a webovej stránky projektu VET4DATACOOOPERATION.

O projekte VET4DATACOOOPERATION

VET4DATACOOOPERATION je projekt programu Erasmus+ KA220-VET, ktorý rozvíja odborné vzdelávanie v oblasti dôveryhodného a suverénneho zdieľania údajov pre výrobný sektor. Spája šesť partnerov zo štyroch krajín: INI-Novation (Nemecko), EIT Manufacturing East (Rakúsko), Macedónsku nadáciu pre rozvoj podnikania (Severná Macedónia), deltaDAO (Nemecko), Priemyselný inovačný (Slovensko) a Scheer IMC (Nemecko). V rámci projektu vzniká aj príručka osvedčených postupov a časopis Data Cooperation Insight Magazine. Výsledky budú verejne dostupné. Číslo projektu: 2025-1-DE02-KA220-VET-000352959.

Kontaktné údaje**Martina Le Gall Maláková**

Prezidentka, Priemyselný Inovačný Klaster

Email: malakova@industryinnovationcluster.sk

Phone: +421 903 610 261

Viac informácií: www.vet4datacooperation.eu